

*Kunnista kesää!
Jäsentervehdys*

minna

Suomalainen Naisliitto ry
Jäsentiedote 2/2024

[https://suomalainennaisliitto.fi/
toimisto@suomalainennaisliitto.fi](https://suomalainennaisliitto.fi/toimisto@suomalainennaisliitto.fi)
Löydät meidät myös Facebookista
ja instagramista.

PUHEEN- JOHTAJALTA:

YHDESSÄ JA LAIDALLA

Helsingissä toukokuun alussa (3.5.2024) pidetyn Minna Canth-seminaarin otsikko ”Yhdessä ja laidalla” herätti minussa heti monenlaisia ajatuksia. Jäin miettimään, kuinka me yksilöinä ja ryhmänä voimme samaan aikaan kokea sekä yhdessäolon että laidalla tai marginaalissa olon tuntemuksia.

Naisasialiike syntyi ainakaan vaatimuksesta nostaa nainen yhteiskunnan marginaalista aktiiviseksi toimijaksi. Oli ja on edelleen tarve koota yhteen samalla tavalla ajattelevia naisia, saada joukkovoimaa vaikuttaa yhteiskunnan vanhoihin, pääasiassa miesten luomiin rakenteisiin. Tässä on tarvittu, ja tarvitaan edelleen sinnikkyyttä ja uppiniskaisuutta. Minna Canth kannustaa meitä olemaan rohkeita ”Minä vähät välitän siitä mitä muut ajattelevat!”.

Toimintaympäristö on tänä päivänä entistä monimutkaisempi. Käsitteet sukupuolesta ja sen rajoista on laajentunut. Naisliikkeen voima syntyy edelleen tahdosta ajaa asioita yhdessä. Tämä tarkoittaa erilaisuuden hyväksymistä ja toisenlaisten mielipiteiden kunnioittamista. Suomalaisessa Naisliitossa olemme ottaneet käyttöön ”Turvallisen tilan periaatteet”

Nuppu Rouhiainen. Kuva: Anne Kurki

järjestämissämme tilaisuuksissa, kokouksissa ja sähköisessä viestinnässä (s-posti ja some). On tärkeää voida sanoa oma mielipide ääneen mutta niin, ettei se loukkaa muita. Paljon on kiinni tavasta, jolla sanomisemme muotoilemme toisia kunnioittaen.

Naisjärjestöjenkeskusliiton vt. toiminnanjohtaja **Sonja Raunio** nosti 3.5. seminaarin puheenvuorossaan esille NJKL:n syksyllä 2023 hyväksytyt strategian, joka rakennettiin osallistamalla laajasti keskusliiton jäsenjärjestöjä (72). Strategian työstämisessä olimme myös Naisliittona aktiivisesti mukana. Vuosina 2024–2028 NJKL keskittyy erityisesti vaikuttamistyön kohdentamiseen, jäsenjärjestöyhteistyön ja jäsenpalveluiden vahvistamiseen sekä organisaation kehittämiseen ja toiminnan mahdollistamiseen.

Suomalaisen Naisliiton uuden strategiakauden 2025-28 valmistelu on aloitettu. Kaikilta yhdistyksiltä on pyydetty juhannukseen mennessä näkemyksiä, mihin suuntaan halutaan Naisliittoa viedä seuraavien vuosien aikana. Osallistaminen on tärkeä osa strategiaprosessia, kutsumme yhdistysten edustajat Aurorankadulle tiistaina 27.8. rakentamaan yhteistä tulevaisuutta

meidän yhdistysten tekemien esitysten pohjalta. Tämän työskentelyn pohjalta luotu uusi strategia hyväksytään Jyväskylässä lauantain 5.10. syyskokouksessa.

Naisasialiitto Unionin kampanja, eurooppalainen kansalaisaloite aborttioikeuden puolustamisesta, avautui 24.4.2024. Toivon, että me kaikki Naisliitossa olemme aktiivisesti tässä mukana. Naisliiton hallitus hyväksyi kokouksessaan 6.5.2024 yksimielisesti kampanjaan osallistumisen kumppanina.

Helsingin yhdistyksen vuosi sitten pidetyssä ideariihessä nostettiin yhdistyksen keskeiseksi päämääräksi yhteiskunnallinen vaikuttaminen, ja iskulause ”Kaiken edessä on nainen ja kova ääni”.

Ollaan kovaäänisiä sekä kansalaisaloitteen ”Digitukipiste joka kuntaan” markkinoinnissa että Naisliiton tulevaisuuden tekemisessä!

Helsingissä 13.5.2024

Nuppu Rouhiainen
puheenjohtaja

Suomalainen Naisliitto Jäsentiedote 2/2024 Ilmestymispäivä 23.5.2024.

Toimittaja Kirsi Sand 050 3373352, kirsi.sand@gmail.com, minna@suomalainennaisliitto.fi.

Työryhmä Nuppu Rouhiainen nuppu.rouhiainen@outlook.com ja

Minna-lehden toimitusneuvosto.

Saamen kielestä ja Ukraina-avusta naisjärjestöjen yhteistyöhön ja strategiaan

KEVÄÄN MINNA CANTH -SEMINAARIN AIHEET KIINNOSTIVAT JA PUHUTTELIVAT

Suomalaisen Naisliiton Minna Canth -seminaari 3.5. 2024 Helsingissä tarjosi kiinnostavan ja monipuolisen ohjelman. Keväisen lämpimässä säässä kokoonnuttiin Helsingin aikuisopistolle kuuntelemaan, pohtimaan ja keskustelemaan. Seminaarin otsikkona oli "YHDESSÄ JA LAIDALLA".

Saamelaiskulttuurista

Seminaarin alkuosuudessa kuultiin saamelaiskulttuurin asiantuntijaa. Saamen yliopistolehtori **Iloa Kivinen** Helsingin yliopistosta kertoi saamelaisten kielellisistä oikeuksista Suomessa.

Maailmassa on 9 elävää saamelaiskieltä. Niiden puhuma-alue on neljän valtion alueella: Norjassa, Ruotsissa, Suomessa ja Venäjällä. Suurin kieliryhmä on pohjoissaame, jolla on 20 000 puhujaa. Luulajansaamea puhuu 2000 ihmistä ja eteläsaamea 500. Uumajansaamalla ja piitimensaamalla on vain joitakin kymmeniä puhujia. Muita saamelaiskieliä ovat inarinsaame (400 puhujaa) ja koltansaame (300) sekä kiltinäsaame (300) ja turjanja akkalansaame. Saamelaiskielet on luokiteltu uhanalaisiksi. Kun kieli ei välity sukupolvelta toiselle ja kielellinen kulttuurinsiirto katkeaa, kielenpuhujien määrä vähenee ja kieli katoaa. Esimerkkinä akkalansaame, jonka viimeinen puhuja kuoli v. 2003.

Suomessa on pohjoissaamen puhujia eniten, 2000 ihmistä. Inarinsaamea puolestaan puhutaan rajatulla alueella Inarinjärven ympäristössä. Kielen välittyminen katkesi käytännössä 1960-luvulla.

Samoin kävi 1970-luvulla koltansaamen, jota alun perin puhuttiin Petsamossa ja Norjan puolella. Sen nykyalueita on enää Inarin alue. Molempia kieliä pidetään vakavasti uhanalaisina, elvytystoimia on tehty 1990-luvulta lähtien.

Saamen kielen asemaa on aina jouduttu puolustamaan. Äidinkieli on kuitenkin perusoikeus, se on tunteen, ajattelun, tieteen ja kirjallisuuden kieli. Suomessa kielelliset oikeudet taattiin kielilaisissa 1992, jota uudistettiin 2003. Saame on yksi Suomen virallinen kieli, ja kansalaisilla on oikeus käyttää saamea julkisissa palveluissa. Käytännössä tämä toteutuu vain saamelaisten kotiseutualueilla (Enontekiö, Utsjoki, Inari) ja huonosti, jos lainkaan, alueen ulkopuolella.

Iloa Kivinen korosti viranomaisen velvollisuutta huolehtia saamen kielen oikeuksien toteutumisesta. Epäkohdat ovat nähtävissä: Saamenkielisten koulutus on jätetty paikallistason vastuulle, oppimateriaalin rahoitus on kymmeniä vuosia jäljessä, osa oppimateriaaleista jo vanhentunut ja pysyvää rahoitusta kaipaavat tahot ovat saaneet vain projektirahoitusta.

Saamelaisbarometri v. 2020 kertoi saamenkielisten kokeneen asi-

oinnin omalla äidinkielellä esim. terveys- ja sotepalveluissa vaikeaksi. Suuri ongelma on henkilöresurssien puute.

Kieltä on kuitenkin sitkeästi pyritty elvyttämään. Myönteisiä esimerkkejä löytyy, kuten kielipesätoiminta eli päiväkodinomaisen lapsen hoitopaikka, jossa aikuisten puhuvat uhanalaista kieltä lapsille. Toimintamuodolle on nyt tulossa pysyvä rahoitus. Valtioneuvosto myös julkaisi periaatepäätöksenä v. 2022 *Kielipoliittisen ohjelman*. Se tähtää Suomessa käytettävien kotoperäisten vähemmistökielten, kuten saamen, suojaamiseen ja aseman vahvistamiseen. Kotimaisien kielten keskuksessa (Kotus) on vähemmistökieliasioista vastannut keväästä 2023 erityisasiantuntija. Työtä tehdään mm. kielten elvyttämisessä ja kielenhuollossa.

Solidaarisuus ja humanitäärinen apu – Ukraina

Pinja Multala kertoi puheenvuorossaan **Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry:n** toiminnasta. Multala toimii yhdistyksen varainkeruun ja **Auta Ukrainaa** -palvelun koordinaattorina.

Suomessa asuu tällä hetkellä noin 70 000 ukrainalaista pakolaista eri puolilla Suomea. Yhdistyksen

Iloa Kivinen

Sonja Raunio

Salissa oli koolla n. 60 osallistujaa. Kuva Raii Ilola

Pinja Multala

Tuulikki Ritvanen

yksi hanke on Helsingissä sijaitseva **Ukrainalainen keskus**, joka järjestää koulutusta ja integraatiota maahan muuttaville, jakaa tietoa Suomesta sekä järjestää harrastuksia.

Ukrainan avustuskeskus Help Center sijaitsee Espoossa. Siellä on paikallisille suunnattavaa konkreettista apua kuten ruokaa ja vaatteita ja ukrainankielistä informaatiota maahan saaöpuville, joista suuri osa on naisia, lapsia ja vanhuksia.

Auta Ukrainaa -toiminta kerää varoja ja konkreettisia tarvikkeita sotaa käyvään Ukrainaan. Linkissä <https://autaukrainaa.fi/tavaralahjoitukset/?lang=fi> voi lahjoittaa tarvikkeita ja valita niitä eri tarvikeryhmistä, aina työkaluista lääkkeisiin, elintarvikkeisiin ja hygieniatuotteisiin.

Paketit kootaan logistiikkakeskukseen, jossa ne avataan ja pakataan uudelleen varotoimena. On nimittäin tapahtunut, että joskus pakettien joukkoon on ututettu gps-laitteita, jolloin vihollinen pystyy seuraamaan kuljetuksia.

Yhteistyökumppaneina tarvikelähetyksissä toimivat Posti, Matkahuolto ja PostNord.

Tarvikelahjoitusten lisäksi voi lahjoittaa rahaa. Auta Ukrainaa on kehittänyt aineettoman eli vaikutuslahjan konseptin. Nettilinkistä <https://store.uys.fi/> voi valita, lahjoittaako esim. tukea lapsille (15 €), tukea evakkosenioreille (20 €) tai rahaa evakuointia ja ensiapua varten (50 €).

Mitä muuta sitten voi lahjoittaa kuin rahaa ja tarvikkeita? Paljonkin. Voi antaa Suomessa asuville ukrainalaispakolaisille mahdollisuuden tutustua suomalaisiin ja suomalaiseen kulttuuriin ja oppia kieltä. Monet kunnat ja kansalaisopistot ovat järjestäneet maksuttomia suomen kielen kursseja. Voi myös järjestää kulttuuritapahtumia ja kerhotoimintaa. On myös tärkeää, että ukrainalaiset voivat vaalia omaa kieltään ja kulttuuriaan, Pinja Multala muistutti.

Muutamme maailmaa tasa-arvoisemmaksi - yhdessä

Naisjärjestöjen Keskusliiton (NJKL) uusi toiminnanjohtaja **Sonja Raunio** puhui naisjärjestöjen yhteistyön tärkeydestä. NJKL:ään kuuluu 72 jäsenjärjestöä. Jäsenistössä on suuri voimavara. Yhdistämällä voimat voidaan toimia sukupuolten tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja ihmisoikeuksien puolesta, syrjintää vastaan.

Raunio nosti esiin muutamia kohtia Naisjärjestöjen Keskusliiton uudesta strategiasta vuosille 2025-28. Sen arvoissa korostuvat rohkeus ottaa kantaa ja esittää ratkaisuja, vastuullisuus ja osallistava toiminta sekä poliittinen ja uskonnollinen sitoutumattomuus.

Yhteiskunnallinen toimintaympäristö on Suomessa muuttunut. Antigender-liikehdintä on voimistunut vaarallisesti Euroopassa ja sen kaikuja on Suomessakin. Liike vastustaa sukupuolten tasa-arvoa, muunsukupuolisuutta ja seksuaalisia vähemmistöjä. Yhteistyöllä voidaan nousta antigender-liikehdintää vastaan.

Muita haasteita ovat teknologian kehitys, ilmastonmuutos ja hyvinvointivaltion nähtävissä oleva kriisiytyminen ja polarisaatiokehitys, kun yhteiskunta on jakautumassa entistä jyrkemmin hyvä- ja huono-osaisiin. Kehitykseen vaikuttavat myös väestön ikääntyminen ja talouden kiristymisen.

Naisjärjestöjen määrätietoinen yhteistoiminta edistää päämäärän, väkivallattoman ja tasa-arvoisen

yhteiskunnan saavuttamista. Verkostoituminen lujittaa yhteenkuuluvuutta ja lujaa verkostoa on ulkoapäin vaikea murtaa.

Rakas Äitee - suuri urheilija ja esimerkki

KTM **Tuulikki Ritvanen** esitteli hauskasti ja sydämellisesti suuren hiihtäjälelegendan **Siiri Rantasen** elämäkerran *Äitee tulosten takana - 100 vuotta Siiri Rantasen syntymästä*. Ritvanen oli kirjoittanut teoksen yhdessä Leena Sorvalin kanssa.

Tohmajärvellä syntynyt Siiri Rantanen (1924-2023) saavutti urallaan olympiakultaa sekä 2 olympiapronssia. MM-kisoissa hän voitti viisi mitalia. Tuulikki Ritvanen kuvaili Siirin uraa ja perhe-elämää ja huumorintajuista, valoisaa luonnetta lukien välillä katkelmia. Lopputekstiksi jäänyt video nosti kyyneleet silmäkulmaan: siinä Siiri, jolta viimeisinä vuosina oli jouduttu amputoimaan toinen jalka, istui tuolissaan ja iloisesti keinui ja elehti TV:stä kuuluvan tanssimusiikin tahdissa. Hymy, liikkeen ilo ja keskittynyt katse kertoivat, että voimakasta henkeä ei mikään voi kahlita.

Kansalaisaloitetta edistetään aktiivisesti

Seminaarin lopuksi Saavutettavuus-ryhmän puheenjohtaja **Kirsti Pohjonen** loi tilannekatsauksen Suomalaisen Naisliiton kansalaisaloitteeseen "Digitukipiste joka kuntaan". Aiheesta hän kertoo *artikkelissaan* seuraavalla sivulla 5.

Teksti Kirsi Sand, kuvat Kirsi Sand, ellei toisin mainita

Suomalaisen Naisliiton kevätkokouksessa Helsingissä 4.5.2024 valittiin Opetusneuvos Hilja Vilkemaan Stipendisäätien uusi hallitus.

Kuvassa vasemmalta lukien Soile Hakola (Vaasa), Tiina Tervaskanto-Mäentausta (Oulu), Eva Tervonen (Jyväskylä), Anneli Vuoti (Oulu), Heljä Majamaa (varapuheenjohtaja, Helsinki), Marja-Riitta Tervahauta (puheenjohtaja, Tornio), Marja-Leena Helenius (Helsinki), ja Leena Karppinen (Helsinki). Kuvasta puuttuu Gu-nilla Pluten (Hämeenlinna).

Kuva Kirsi Sand

Vaasan torilla kulkijat halusivat kirjata kannatuksensa saman tien lomakkeelle

Digitukipiste-aloite on elinkaarensa puolivälissä

Teksti: Kirsti Pohjonen

Kansalaisaloitteeseen kerättiin kannatuksia Vaasan torilla 10.-11. toukokuuta. Saavutettavuus-ryhmä kävi ennen kokoustaan katsomassa paikkaa ja tuli hommiin seuraavana päivänä. Tilannetta mietittiin yhdessä, Vasemmalta lukien Marjut Berglund, Soile Hakola, Kirsi Sand, Pirkko Keskinen, Maija Kauppinen, Kirsti Pohjonen ja Vuokko Kangassuo. Ryhmästä kuvaan ei ehtinyt Anneli Mäkinen. Kuva: Riitta Koski

Suomalaisen Naisliiton kansalaisaloite *Digitukipiste joka kuntaan* on saavuttanut puolen välin paalun. Kannatuksien keräämiseen on aikaa 16. elokuuta asti. Ponnistelut jatkuvat, jotta vähintään 50 000 allekirjoitusta saadaan kokoon.

Jos et ole vielä allekirjoittanut aloitetta, tee se nyt. Sen löytää osoitteesta <https://www.kansalaisaloite.fi/fi/aloite/13077> tämän otsikon alta: *Kunnille kuuluu velvollisuus järjestää digitukea julkisena palveluna.*

Naisliiton aloite esittää, että hallitus valmistelee eduskunnan päätöksentekoon lainsäädännön, joka takaa digitukipisteet kaikkiin 309 kuntaan. Tavoittelemme palvelupisteitä, joissa tavallinen kansalainen voi asioida vaitiolovelvollisen henkilökunnan ohjauksella turvallisilla laitteilla ja luottaa siihen, että henkilötiedot ja asioinnin aihe pysyvät salassa.

Aloite on tärkeä ja tarpeellinen. Digitaalisaation hurjan vauhdin vahvistavat päivittäiset uutiset. Julkisissa palveluissakin asiat hoidetaan yhä useammin sähköisesti. Niin toimivat mm. vakuutuslaitokset, pankit, Kela, posti ja verottaja.

Pirkanmaan hyvinvointialueella avautui toukokuussa digiklinik-

ka, uusi kanava terveystalouteen. Tavoite on, että 80 prosenttia yhteydenotoista ratkaistaan ilman ohjausta kivijalkapalveluihin. Klinikka toimii mobiilisovelluksella tai verkkoselaimen kautta. Sisään pääsee, kun lataa OmaPirha -sovelluksen älypuhelimien tai tablettiin.

Kaikilla ei ole kuitenkaan tietokonetta tai älypuhelinia eivätkä kaikki osaa tai pysty niitä käyttämään. Digi syrjäyttää.

Arjen ahdinkoa lisää vielä, että yksinkertaisetkin asiat kuten juna- tai eri tilaisuuksien lippujen hankinta etäänny monelta ulottumattomiin.

Kansalaisaloite on yksi keino herättää päättäjät korjaamaan nämä mitattavat ongelmat.

Monissa kunnissa kansalaisopistot, eri järjestöt ja kirjastot tekevät ansiokasta työtä perehdyttäessään ihmisiä digimaailmaan. Sitä pitää edelleen tukea ja rahoittaa. Se ei silti yksin riitä. Tätä tukea ei saa kaikkialla maassa. Naisliiton aloite pyrkii siihen, että laki takaa koko maahan pysyvät digitukipisteet. Vähintään 50 000 allekirjoitusta on valtava haaste. Onnistuminen vaatii julkisuutta.

Liiton Saavutettavuus-ryhmä aloitti

vuoden alussa urakan lähettämällä satoja kirjeitä eri yhdistyksille, järjestöille ja tiedotusvälineille. Niissä on kehoitettu allekirjoituksiin ja viestin levittämiseen. Mediaa on niin ikään houkuteltu julkaisemaan juttuja aloitteesta. Liitteenä on ollut vielä valmiita juttuja.

Aloitteesta on teetetty myös tasakuun tai käsilaukuun sopivia esitteitä. Niitä on jaettu Naisliiton yhdistyksille ja ystäville käytettäväksi kaikissa mahdollisissa tilanteissa. Kesän koittaessa erilaisia ulkoilmatapahtumia ja juhlia on joka puolella maata. Ne ovat oivia paikkoja kannatuksen kasvattamiseen.

Yhdistyksille on hankittu huomioilivejä. Porukan vetäjille ne päälle, mukaan nippu esitteitä ja lomakkeita, joihin voi hankkia nimiä paikalla. Ja siitä sitten kampanjoimaan.

Nimien keräyksistä voi tehdä myös oman kesätapahtuman ja koota ystäväjoukot mukaan. Varmuuden vuoksi on syytä ennen lähtöä tarkistaa, että retken kohteessa saa käynnistää keräykset.

Some on olennainen osa kampanjaa, koska se tavoittaa isot joukot. Liitto on nyt Instagramissa ja ennestään liitolla on Facebook käytössä.

Kirsti Pohjonen esitteli seminaarissa kansalaisaloitteen huomioliivejä. Kuva Kirsi Sand

Aloitteen markkinoimiseksi Saavutettavuus-ryhmä kääntyi julkisuudessa tunnettujen ihmisten puoleen ja pyysi heitä hankkeen näkyviksi kannattajiksi. Facebookissa ja Instagramissa pyörivät nyt mainokset, joissa tekstin viereen on sijoitettu julkkiksen kuva, jonka puhekupla sanoo: *”Minä allekirjoitin sen jo. Tee sinäkin niin.”* Toukokuussa asiaamme tukevat näin ministeri **Sirkka-Liisa Anttila**, entinen kansanedustaja, taiteilija **Mikko Alatalo** sekä Fingerporin luoja, sarjakuvataiteilija **Pertti Jarla**. Kesäkuun mainostajia ovat valtioneuvos, entinen eduskunnan puhemies **Riitta Uosukainen**, maisteri **Simo Frangén** ja kansanedustaja **Merja Kyllönen**. Heinäkuun nimi varmistellaan vielä.

Niin Liiton jäsenet kuin muutkin aloitteen tukijat voivat jakaa kampanjamateriaalia mm. mainoksia eteenpäin omille someyhteyksilleen. Teho moninkertaistuu. Samantapaisia mainoksia on suunniteltu myös yhdistysten omien alueiden paikallislehtiin.

Liiton hallitus päätti vuoden alussa, että jokainen yhdistys valitsee joukostaan yhteyshenkilön, joka on linkkinä niin omaan väkeen kuin Liittoon ja Saavutettavuusryhmään. Se on ollut hyvä päätös. Yhdistykset ovat ottaneet aloitteen hienosti omakseen. Ne suunnittelevat kaiken aikaa innokkaasti toimintaa allekirjoitusten kokoamiseksi.

Niin pitää ollakin, koska aloitteen asia on tärkeä. Samalla Naisliitto tekee toimintaansa tunnetuksi. ■

Onko EU naisen paras ystävä?

Suomalaisen Naisliiton Helsingin yhdistys järjesti 7.5.2024 Suomen Akateemisten Naisten Liiton ja Eurooppalaiset ry:n kanssa vaalipaneelin Helsingin pääkirjasto Oodissa.

Onko EU naisen paras ystävä? -vaalipaneeliin olimme kutsuneet kolme hallituksen ja kolme opposition edustajaa. Mep-piehdokkaat paneelissa olivat **Anna-Maja Henriksson** (RKP), **Merja Kyllönen** (Vas.), **Päivi Niemi-Laine** (SDP), **Maria Ohisalo** (Vihr.), **Sirpa Pietikäinen** (Kok.) ja **Marika Visakorpi-Kemppainen** (KD). Paneelin juonsi yleisen valtio-opin dosentti, varadekaani Hanna Wass **Helsingin yliopistosta**. Paneeli on katsottavissa YouTubessa <https://www.youtube.com/watch?v=anCwpxf2Nn0> (alkaa kohdasta 7:11:44).

Meillä olisi ollut yllin kyllin valittavana paneeliin muitakin näkökulmia ja kysymysvaihtoehtoja, mutta 45 minuutin aikaraja ja tilaisuuden järjestäjän, Eurooppalaisen Suomen toivomus kuudesta panelistista pakotti tekemään valintoja. Kolmen järjestön yhteisen keskustelun jälkeen valitsimme palkkatasa-arvon, anti-gender-liikkeen sekä EU:n ja Naton Naiset, rauha ja turvallisuus -yhteistyön.

Paneelin jälkeen olimme tyytyväisiä yhteisiin kysymysvalintoihimme ja siihen, että panelistit onnistuivat tehtävässään vastata etukäteen lähetettyihin kysymyksiin yhden minuutin puheenvuoroilla. Tästä iso kiitos paneelin vetäjälle Hanna Wassille, joka onnistui sekä alustamaan kolme valittua teemaa että luontevasti viemään paneelin keskustelua eteenpäin tiukasta aikataulusta huolimatta niin, että panelistit pystyivät myös käymään vuoropuhelua keskenään.

EU voi olla naisen paras ystävä, kun vaadimme halki Euroopan yhteisiä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen kuten palkkatasa-arvoon liittyviä asioita asetuksilla toteutettavaksi. Paneeli 7.5.2024 osoitti, että tärkeissä asioissa eri puolueiden edustajat voivat löytää yhteisen linjan.

Meillä **ei ole varaa olla ÄÄNESTÄMÄTTÄ NAISTA EU-vaaleissa 9.6.2024** (tai ennakkoon)!

Teksti: Nuppu Rouhiainen

Paneelissa keskustelemassa vasemmalta lukien Anna-Maja Henriksson, Maria Ohisalo, Marika Visakorpi-Kemppainen, Merja Kyllönen, Päivi Niemi-Laine ja Sirpa Pietikäinen. Edessä oikealla paneelin juontaja Hanna Wass. KUVA: Pirjo Julin

Olet, Ukraina, sydämissämme!

Helsingissä perustettu Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry. on toiminut jo vuodesta 1997. Sen tavoitteena on Suomessa asuvien ukrainalaisten yhdistäminen ja edustaminen sekä ukrainalaisen kulttuurin saavutusten säilyttäminen.

Yhdistyksen toiminta jakaantuu neljään eri sektoriin: Ukrainalainen keskus, avustuskeskukset (Help Center), tavaroiden lahjoituspalvelu ja humanitäärinen logistiikkakeskus.

Myös jokainen meistä voi tukea yhdistystä vaikka pienellä rahasummalla, tai ostamalla ukrainanauhan tai ostamalla vaikutuslahjan. AutaUkrainaa.fi -palvelun kautta voi lahjoittaa tavaraa Postin ja Matka- huollon kautta ilman postikuluja.

Hyvä vinkki yhdistyksille! Suomalaisen Naisliiton Minna Canth -seminaarissa jokainen osallistuja sai muistoksi ukrainanauhan.

Auta Ukrainaa - nauha sopii kiinnitettäväksi rintamerkinä puseroon ja takkiin. Kuva Kirsi Sand

Tiesitkö?

Opetus- ja kulttuuriministeriö jatkoi syksyllä tiedonjulkistamisen valtionpalkinnot vuodelle 2023. Palkittuja yhdistää osallistava ja saavutettava tiedonjulkistaminen. Yhteisöpalkinto osoitettiin Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry:lle. Yhdistys on edistänyt Ukrainalaisten keskus -hankkeessa merkittävien tavoin tiedon tuottamista ja välittämistä kriittisessä tilanteessa, jossa Suomeen on muuttanut erikäisiä sotaa pakenevia ihmisiä Ukrainasta.

<https://ukrainians.fi/uk/>
<https://www.uys.fi/>

Teksti: Raili Ilola

Naisten Ääni -verkkojulkaisu ja Naisten Ääni -toimikunnan haaste

Pienoiselämäkertojen kerääminen jatkuu ja Naisten Ääni -toimikunta markkinoi kerättyjen pienoiselämäkertojen laajempaa levittämistä. Naisten elämäkertoja oli 1145 kpl 6.5.2024. **Nyt voi verkko-sivulla kuunnella kaikki Naisten Äänen tarinat ja ohjeet.**

Naisten Ääni -kirjoittajatoimintaa tuetaan järjestämällä yhdistyksissä työpajatilaisuuksia, joissa innostetaan uusia kirjoittajia pääsemään alkuun. Naisliitto tukee taloudellisesti työpajojen järjestämistä. Yhdistyksille suunnattu tämän vuoden tuki on tarkoitettu Naisten Ääni -työpajoihin tai Naisliiton strategian suunniteluun. Ohjeita kirjoittamiseen löytyy mm. Naisten Ääni -verkkojulkaisun sivulta: <https://www.naistenaani.fi/>

Naisten Ääni -näyttelyitä

Naiskuvia Tornionlaaksosta yhteistyössä Tornionlaakson museon kanssa 8.3.-2.6.2024.

Raahen Seudun Naisten ääniä -näyttely Raahessa 10.--29.6.2024 Raahen PRAATISSA ja 1.7.-31.7.2024 Raahen pääkirjastossa.

10.6.2024 klo 14-17 järjestetään näyttelyn avajaiset ja kirjan julkaisu *Seelinompelejoista rautarouviin*, Raahen Kotiseutuyhdistys ry. Kirja kertoo *Kirsti Vähäkankaan* kirjoittamasta 110 Raahen seudun Naisesta Naisten Äänessä.

Tulossa näyttely Hämeenlinnassa alkuvuonna 2025.

Naisten Ääni -toimikunta

Toimikuntaan kuuluvat **Kirsti Ojala pj., Raili Ilola, Maija Kauppinen, Marjatta Björknäs ja Kukka Lehmusvirta.**

HAASTE!

Naisten Ääni -toimikunta haastaa Suomalaisen Naisliiton jokaisen jäsenen kirjoittamaan joko omasta, äidin, isoäidin tai ystävän elämästä Naisten Ääneen. Toiveena on saada yli 500 jäsenen kirjoittamaa pienoiselämäkertaa.

KUTSU

KUTSUMME TEIDÄT
RAAHEN SEUDUN NAISTEN ÄÄNIÄ -näyttelyn avajaisiin ja SEELINOMPELEJOISTA RAUTAROUVIIN kirjan julkaisutilaisuuteen
ma 10.6. 2024 klo 14-17 Raahen PRAATIIN

Ohjelma:
klo 14.00 Musiikkiesitys *Leila Riihijärvi*
klo 14.05 Tilaisuuden avaus *Suomalainen Naisliitto Raili Ilola ja Marianna Rossi*
klo 14.30 Juhlapuhe *Raahen Fiia Inkeri Kerola*
klo 14.45 Kahvitauko ja tutustuminen näyttelyyn
Kirjan julkaisu
klo 15.15 Musiikkiesitys *Leila Riihijärvi*
klo 15.20 Avaus *Raah-Seura, Elina Romppainen*
klo 15.35 Kirsti Vähäkangas, puheenvuoro ja juontaja haastattelija *Pirkko Valtanen*
16.05 Päätösmusiikki, *Leila Riihijärvi*
klo 16.10-17.00 kirjan myynti

Suomalainen Naisliitto
RAAHE-SEURA

JÄSENYHDISTYKSET TIEDOTTAVAT

HELSINGIN YHDISTYS

Helsingin yhdistyksen aktiivit ovat kevätkaudella järjestäneet vakinaisten kerhokokoukset ohelle toistakymmentä muuta tapahtumaa; jäseniltoja, teatteria, opastuksia näyttelyihin. Suuri kiitos tekijöille!

Pari nostoa tulevaan:

Helsingin yhdistys tempaisi ja ilmoittautui mukaan Maailma kylässä -festivaalille 25.-26.5.2024. Suvilahden Kattilahallin esitellysteellä M534 kerromme *Digitukipiste* jokaiseen kuntaan -hankkeesta sekä Naisliiton ja yhdistyksen toiminnasta. Kohtaamisissa on hyvä tilaisuus myös kuulostella, minkälaiseen yhdistystoimintaan olisi kiinnostusta osallistua ja ehkä tulla myös tekijäksi. Upea kokemus olla osallistujana isossa kaupunkitapahtumassa – ja ensi vuonna uudestaan!

Sattumien vuoksi samaisena lauantaina 25.5. kokoonnutaan keskustelutuokioon Aurorankadun Olohuone! -iltapäivään. Kuten ennen vanhaan kyläillen, kahvitellaan ja vaihdetaan kuulumisia. Ensimmäisen kokouksen yhteinen aihe on 'Mikä minua askarruttaa näinä aikoina'. Olohuoneen kyläilyjä on tarkoitus jatkaa vaihtuvien teemojen syksyllä.

Helsingin yhdistyksen ja Naisliiton strategiaa pohditaan kaikille jäsenille avoimessa Ideariihessä 3.6. Mietitään, mitä haluamme olla, mikä meidät saa osallistumaan, missä asiassa pyrimme vaikuttamaan. Haemme tuoreita ideoita käytäntöihin ja tapahtumiin, uhat tunnistaen ja mahdollisuuksia vahvistaen. Rakennamme strategiaa kaikissa kohtaamisissa jäsenten kanssa.

Kevään mittaan on Suomessa tehty useita naisten ja perheiden asemaan vaikuttavia poliittisia päätöksiä. Onkin syytä syksyllä käynnistää myös **Feministisen keskustelu-**

piirin kokoontumiset. Tapahtumakalenteri täydentyy, kannattaa seurata: <https://naisliittohelsinki.fi/tapahtumat.php>

Pysytään elämästä uteliaina! Ihmettelyn aihetta siinäkin, kun toukokuussa Helsingin taivaalla loimuavat revontulet.

Teksti: Heljä Majamaa

HÄMEENLINNAN YHDISTYS

Yhdessä kumppaneiden kanssa

Helmikuun puolivälissä pääsimme tutustumaan Hämeenlinnan teatterin johtajaan **Anna-Elina Lyytikäiseen** ja teatterin tekemiseen hänen johdolla. Hän on uudistanut Hämeenlinnan teatterin toimintaa ja osoittautui innostuneeksi organisaattoriksi. Talouskin on päässyt kukoistamaan onnistuneiden näytelmien takia, erityisesti Anneli Kannon *Rottien pyhimys* on ollut paitsi loistava esitys myös myyntimenestys.

Tilaisuuteen teatterilla osallistui kanssamme Liike- ja virkanaisten sekä Luustoyhdistyksen jäseniä, yhteensä meitä oli 25. Valitettavasti Hämeenlinna menettää tämän innovatiivisen teatterinjohtajan kahden vuoden sopimuskauden päätyessä.

Teatterinjohtaja Anna-Elina Lyytikäinen

Minnan Salonki

Lukupiirimme on jatkanut toimintaansa tapaamalla kerran kuukaudessa kirjojen ja kirjallisuuden äärellä. Hämeenlinna-lähtöisen kirjailijan *Juha Itkosen* kirja *Teoriani* perheestä herätti aktiivisen keskustelun lapsiperhearjesta myönteisessä valossa. Olemme tietysti myös seuranneet isä-poika Itkosten matkaa halki Euroopan Race across the world Suomi -kisassa.

Leena Ahonen, kuva Pirkko Keskinen

Kiinnostavan esitelmän Hämeenlinnan valtiattaresta **Ingeborg Tottista** (1440-1507) piti jäsenemme **Leena Ahonen**. Ingeborg Tott oli menestyksekkästi toiminut Hämeenlinnan päällikkö aikakaudella, jolloin naisen asema ei ollut kovin vahva. Hämeenlinnassa suunnitellaan Ingeborg Tott -leikkipuistoa, kun hanke Ingeborg Tott -kadusta on kaatunut. Keskustelimme myös teatterinjohtajan kanssa Ingeborgin nostamisesta teatterin keinoin esille.

Tulossa

Minnan päivää, 26.5., vietämme yhdistyksen historiassa toista kertaa. Nyt kuljemme Hämeenlinnan keskustassa patsaalta patsaalle, opaanamme taidehistorioitsija Leena Krohn. Monet meistä tunnistaa keskustassa ja puistoissa sijaitsevat patsaat, mutta niiden tarinat ja tekijät eivät välttämättä ole niin

tuttuja. Korjaamme tämän epäkohdan yhteistuumiin.

Naisten ääni -näyttelyn ideointi on käynnistynyt hallituksessa. Paikaksi olemme varmistaneet Kirjaston Gallerian ja näyttelyajan vuoden vaihteeseen. Muu näyttelyn ympärillä tapahtuva toiminta on vielä avoin. Onneksi saamme opastusta sisaryhdistyksiltä Tornioista ja Oulusta (Raahe).

Syyspuolella on suunnitelmissa vierailulla Vanajan vankilassa ja perheosastolla. Samalla kuulemme, miten Oi niitä aikoja -teoksen tuotona lahjoitettu rahasumma on voitu käyttää naisvankien koulutautumisen tukemiseen.

Jäsenemme Sirpa Pietikäisen aika kuluu nyt eurovaaleihin valmistautuessa, mutta myöhemmin yhdistyksellä on mahdollisuus järjestää tilaisuus EU-asioiden ympärillä.

Joudumme valitettavasti luopumaan ”Älyvaate”-seminarin järjestämisestä Hämeen ammattikorkeakoulun vetäytyessä kumppanuudesta resurssipulaan vedoten.

Teksti ja kuvat: Ritva Karinsalo, Pirkko Keskinen

Kohtalona kirjailija

Vietimme mieleenpainuvan ja herkän lukupiiri-illan omaäänisen kirjailijan, **Riitta Jalosen** kanssa. Tämä oli kolmas kerta, kun kohtasimme Riitan Minnan salongissa, ja tunnelma oli luottamuksellinen ja lämmin. Meistä moni oli löytänyt kosketuskohtia hänen *Omat kuvat* (2022) -kirjansa ja oman elämänsä välillä. Riitta kertoi, että hänelle oli suuri muutos olla kirjoittamatta proosaa *Omien kuvien* jälkeen.

”Kun on hahmottanut itseensä kirjoittamisen kautta, on välillä tuntunut tyhjältä, kun on tottunut Hattelmalan harjulla kävellessä kantamaan aineistoja mukana. Tai kun herkistyminen jollekin aiheelle ei johda kirjoittamiseen.”

”Kirjoittaminen hakee toisia uomia.” Niinpä kun häntä pyydettiin mukaan Saara Turusen ja Petra

Minnan salonki.
Kuva Leena Rönkkö

Maisosen toimittamaan *Suurteoksia II* -antologiaan (2023), jossa kirjailijat kertovat itselleen merkityksellisestä, vavisuttavasta tai suuntaa antavasta naiskirjoittajan teoksesta, vastaus oli: ”Mikäli tulen mukaan, tulen Janetin kanssa.” Syntyi essee *Janet Frame, An Autobiography*, jossa Riitta avaa Janet Framesta kirjoittamansa romaanin *Kirkkaus* (2016) kirjoitusprosessia ja omaa kirjailijuuttaan. Hän kertoi myös, kuinka *Kirkkaus* on sattumusten kautta päätynyt Otagon yliopiston Janet Frame -kokoelmaan.

Riitta on kirjoittanut lapsesta asti. Hän kirjoitti kerran lehtiöönsä: ”Kirjailijattaren muistelmat: Olen vielä nuori tyttö, mutta olen saanut kokea paljon ihmeellistä. Tässä kuussa täytän kymmenen vuotta... En ole vielä kirjailijatar, mutta haaveeni asuu siellä.”

Lukiossa ainekirjoitus oli Riitan lempiaine. Kerran kun hän näki taululla otsikon ”Ihminen, tunne-eläin”, hän koki ensimmäisen inspiraationsa. Kirjoitti kuin sumussa ja unohti kirjoittamansa ulos päästyään. Odotti kiihkeästi aineen palauttamista ja toivoi, että se luettaisiin luokassa ääneen. Niin ei tapahtunut, mutta opettaja kertoi tunnin jälkeen luetuttaneensa aineen toisellakin opettajalla. Kertoi, että aine oli hieno. ”Sinun kannattaisi pyrkiä vaikka Tampereelle kirjallisuutta lukemaan”, kannusti opettaja. ”On tärkeää, että joku ymmärtää nuoren haaveen”, totesi Riitta meille.

Riitta kirjoittaa käsin, lappusille ja muistikirjoihin, monella eri käsialalla. Osa tekstistä tulee suoraan; usein hän tietää, että nyt tuli tärkeä tekstipätkä. Osa täytyy muuttaa tai sisältöä lisätä, kiinnittää huo-

miota lauseeseen. Hänen kirjoittamistavallaan tekstin jutturaan menoja ei huomaa. ”Kirjoittaminen perustuu luottamukseen. Se alkaa aina nollasta.” Voi luottaa siihen, että teksti jatkuu, kun sen aika on. ”Nyt ei vielä ole aika kirjoittaa. Omia kuvia kirjoittaessa mieli sanoi, että lopeta. Kynä harjoittelee pysähtymistä, elämä ei.”

Riitta luki lopuksi esseestään alkukuvista ja kirjoittamisesta: ”Alkukuvat syntyvät valmiiksi hitaasti omassa tahdissaan. Niitä ei voi käskä esille, ei edes houkutella näkyville, vaan ne elävät omaa elämäänsä niin kauan kunnes ovat valmiita näyttäytymään. Niiden olemassaolon tietää eriskummallisena tunteena, jonka voi aistia myös fyysisesti, kuin kuljettaisi jotakin mukanaan vaikka ei vielä tiedäkään, mitä. Kun alkukuva nousee pintaan alitajunnasta, se voi olla kerralla valmis tai häilyä ja tulla todeksi ja valmiiksi kuvaksi hiljalleen.

Kun on saanut alkukuvansa silmiensä eteen, kuvan sisään on mentävä, on käveltävä rauhallisesti peilityneen veteen, jonka pinta väkisinkin rikkoutuu. Kirjailija on se, joka rikkoo kuvan. Tästä särkyneestä hetkestä alkaa kirjoittaminen. Kirjoitusmatka on kuljettava hajonneen alkukuvan sirpaleiden kanssa. Jokaisesta sirpaleesta syntyy lisää kuvia: se on yhtä kuin kirjoitettavaa. Vedessä täytyy maltaa olla tarpeeksi kauan ja odottaa, että liikkeestä särkyneet pinta tulee tyynenä takaisin: se on yhtä kuin valmis kirja.” (Jalonen, 2023,105-6).

Teksti: Leena Rönkkö

JYVÄSKYLÄN OSASTO

Jyväskylän osaston jäseniä Liisa Kuuselan näyttelyn avajaisissa

Naisliiton Jyväskylän osasto tervehtii teitä kaikkia. Olemme pienin askelin siirtymässä uuteen aikaan. Vuosikokouksessa 19.3.-24 valittiin Tuula Riipinen jatkamaan puheenjohtajana ja johtokuntaan uudeksi jäseneksi valittiin Eva Tervonen. Pirjo Sara-aho, Sylva Mannsten ja Eevariitta Hiekkänen jatkavat hallituksessa.

Kevään aikana osallistuimme Jyväskylän kaupunginorkesterin ja Diandran konserttiin. Ihana konsertti ja mahtava osallistumisprosentti hdistyksellemme, kun osallistuimme tapahtumaan kymmenen henkilön voimin.

Toukokuun alussa juhlimme kunniajäsen *Liisa Kuuselan* taidenäyttelyn avajaisten yhteydessä hänen 85-vuotissyntymäpäiväänsä. Sydämelliset onnittelut Liisalle!

Nyt olemme täydessä touhussa valmistelemissa Naisliiton syksyn kokousta ja MC-seminaaria. Valmistelut ovat hyvällä mallilla ja jo ennen kesää voimme varmistaa teille monta asiaa. Toivotamme teidät kaikki sydämellisesti tervetulleiksi Jyväskylään **5.- 6.10.2024!**

Teksti: Eva Tervonen, kuvat Sylva Mannsten.

Liisa Kuusela

OULUN OSASTO

Oulun yhdistyksen tuoreita kuulumisia ja tulevia tapahtumia

Kevään 2024 toiminta on ollut yhdistyksessä vilkasta ja monipuolista jäsenten osallistumisesta ja osallisuutta tukevaa. Teemat ovat olleet asiapitoisia esimerkiksi paikallisten vanhusneuvostojen toiminnan esittelyä ja ikääntyneiden asiaa sekä myös kaikille ajankohtaista tietoa jätteiden kierrätyksestä. Ohjelmassa on ollut myös erilaista kulttuuritarjontaa. Niiden herättämiä kokemuksia ja ajatuksia on reflektoitu yhdessä. Yhteistyötä on tiivistetty NYTKIK:sen ja muiden naisjärjestöjen sekä Naisliiton Tornion yhdistyksen kanssa.

Vanhusneuvoston puheenjohtaja M-L Kärkäinen kokouksessamme 18.4.2024. Kuva Pirkko Pietiläinen

Kevään kohokohtia

Minna Canthin 180 v. syntymäpäivän juhlintaa 19.3.2024

Minna Canthin syntymäpäivää juhlimme yhdessä NYTKIK:sen, Marttojen ja muiden naisjärjestöjen kanssa. Tilaisuuden avasi Oulun NYTKIK:sen puheenjohtaja Emma Päckilä esityksellään Minnan Cantinista. Tilaisuuden juonsi Tiina Tervaskanto-Mäentausta, joka tiivistä MC:n monipuolisuutta ja merkitystä nykypäivälle.

Ohjelmassa Oulun tuomiorovasti **Satu Saarinen** esitteli tuoretta kirjaansa *"Annikin sota ja rauha"*, isoäitinsä sota-ajan rakkaustarinaa. Isoäiti rakastui saksalaiseen upseeriin ja päätyi lähtemään kihlat-

**Suomalaisen Naisliiton
SYYSKOKOUS**
lauantaina **5.10.2024** sekä
**MINNA CANTH
-juhlaseminaari**
sunnuntaina **6.10.2024**
JYVÄSKYLÄSSÄ

Tarkempi ohjelma myöhemmin.
Tervetuloa Jyväskylään!

tunsa perässä Saksaan. Annikki oli raskaana ja sai tyttären. Vihdoin eri vaiheiden päätteeksi pari jälleen tapasi toisensa, mutta Annikki päätti palata Suomeen eikä koskaan enää nähnyt rakastaan. Suomeen palanneita naisia pidettiin aluksi sotarikollisina. He joutuivat käymään läpi pitkän kuulustelu-prosessin ennen vapautumistaan.

NYTKIK:sen Eija Annala ja pj. Emma Päkkiä, ja keskellä Oulun tuomiorovasti Satu Saarinen
Kuva Tiina Tevaskanto-Mäentausta

Juhlassa julkistettiin myös Oulun Tähtiemo 2024 **Taina Pitkänen-Koli**. Hän on toiminut sekä ammatissaan että vapaa-ajallaan monipuolisena naisten, tasa-arvon ja hyvinvoinnin puolestapuhujana. Taina Pitkänen-Kolin tuore elämäkertateos oli myös saatavana tilaisuudessa.

Kemissä 6.4.2024

Oulun Osaston jäsenet tekivät teatteriretken Kemin kaupunginteatteriinkin yhdessä torniolaisten kanssa. Hulvattoman hauska Kemin kaupungin teatterin esitys ”Pohjolan mieletön historia” tempaisi mukaansa historian ja tunnettujen henkilöiden parodioiduilla tarinoilla. Jälkipuintia käytiin yhteisellä päivällisellä ravintoja Merihovissa ja junamatkalla takaisin Ouluun.

Tampereen työväen teatterin ”Voi luoja ” - esitys vieraili Oulussa ja 10.5.2024 ja veti katsomon täyteen kahdessa näytöksessä. Päähenkilöt näytelmässä olivat terapeutti ja hänen potilaansa jumala itse. Esityksen sisältö lyhyesti kerrottuna oli inhimillisen käyttäytymisen

koko kirjo hyvän tekemisestä kauteen, epätoivoon ja rakkauteen. Tämä kaikki oli puettu Jumalaan ja Raamatun kertomuksiin.

EU-vaalipaneeli 17.4.2024

Pitkäaikainen europarlamentaarikko **Liisa Jaakonsaari** juonsi naisjärjestöjen yhteistyössä järjestämän EU-vaalipaneelin Oulussa.

Tulevaa toimintaa kesällä ja alkusyksystä

Oulun osaston järjestämän ”Naisen ääni” -näyttelyn avajaiset pidetään Raahessa 10.6.2024. Näyttelyä on valmistellut **Kirsti Ojala** raahelaisen **Kirsti Vähäkankaan** kanssa. Hän on kirjoittanut yli sadan raahelaisen naisen tarinaa, joista on valikoitu näyttelyyn tulevat. Kirsti Vähäkankaalta on ilmestymässä aiheesta myös kirja.

17.6.2024 Perinteinen kesä-Piknik Ainolan puistossa

Piknik, Kuva Tiina Tervaskanto-Mäentausta

19.7.2024 Kesäteatterissa Hupisäärillä Teatteri Neliapila ja ”Assessorin naishuolet”. Kesäteatterissa vierailimme porukalla joka kesä. Yhtenä motiivina jäsentemme näyttelijäharrastus.

16.8.2024 Kesäkauden päätös ja syyskauden avajaiset teemana Italia. Kokoonnumme puheenjohtaja Tiinan luo kertoilemaan kesän kokemuksia sekä kokkailemaan italialaista ruokaa ja nautiskelemaan yhdessä.

7.9.2024 Oulun päivä -tapahtuma perinteisesti yhdessä Pohjois-Pohjanmaan Kirjoittajien kanssa Höyhtyän Välkkeellä.

TORNION YHDISTYS

Tornion yhdistyksen **Lukupiiri** jatkaa kokoontumisiaan kerran kuukaudessa, lukuun ottamatta kesäkuukausia.

20.3.2024 kokoonnuimme Aineen Taidemuseon kahviossa, kirjana Maria Peuran ’Esikoinen’. Telma esitteli meille lyhyesti kirjailijan ja hänen tuotantoaan. ’Esikoisen’ koimme rohkeaksi, koskettavaksi, osin ahdistavaksikin, kauniisti kirjoitetuksi (kieli) tarinaksi. Löysimme siitä myös selviytymisen ja toivon.

Lukupiirissä 24.4.2024 oli kirjana Anne Vuori-Kemilän ”Maahan viilletty raja”. Keskustelu liikkui moraalisaarnoista ymmärrykseen, rakkaudesta vihaan. Totesimme, että ’kyllä naisen elämä kirjan kuvaamina aikoina oli kovaa, useilla selviytymistä’. ’Entiset elävät meissä’. Lukupiirissä oli vieraana väitöskirjatutkija **Laura Tammilehto** Tampereen yliopistosta.

Suomen kielen väitöskirjatutkija Laura Tammilehto tutkii kaunokirjallisuuden kieltä ja lukijoiden lukukokemuksia. Hän on pyytänyt yhdistyksemme Lukupiiriä osallistumaan Katja Kettu -lukupiiritutkimukseensa. Vastasimme myönteisesti hänen pyyntöönsä. 24.4. lukupiirissä hän oli esittäytymässä ja tutustumassa lukupiirimme toimintaan.

Lukupiirissämme 15.5.-24. keskuksellemme Katja Ketun ”Erään kissan tutkimuksia” -romaanista (Otava, 2023). Laura Tammilehto nauhoittaa keskustelumme tutkimustaan varten. Keskustelun jälkeen hän kertoo kirjasta kielen-tutkijan näkökulmasta. Kirja on - Ketun muun tuotannon tavoin - esimerkiksi pohjoisen murteen ja pohjoisten paikkojen kuvauksen kannalta kiinnostava.

”Naisen ääni - naiskuvia Tornionlaaksosta” -näyttelyn avajaisiin Tornionlaakson museossa Kansainvälisenä naistenpäivänä 8.3.2024 osallistui 60 henkilöä. Tilaisuuden

avasi museon johtaja **Titta Kallio-Seppä**. Avajaisissa puheenvuoron käyttivät myös SNL Tornion yhdistyksen puheenjohtaja **Marja-Riitta Tervahauta** sekä SNL:n varapuheenjohtaja **Raili Ilola**. Lisäksi ohjelmassa oli Tornionlaakson museon kulttuuriperintökoordinaattori **Julia Aution** musiikkiesitys. SNL Tornion yhdistys vastasi avajaisten tarjoiluista.

”Näyttelyssä tuodaan esille tornionlaaksolaisten naisten pienoislämäkertoja, joita on kerätty Suomalaisen Naisliiton Naisten Ääni-hankkeessa samannimiselle nettisivustolle. Näyttely nostaa henkilökuvienvien kautta esille tornionlaaksolaisten naisten vaikutusta suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin.”

<https://www.tornio.fi/kulttuuri-ja-vaapaa-aika/tornionlaakson-museo/nayttelyt/vaihtuvat-nayttelyt/>

Marja-Riitta Tervahauta ja Elina Keisaaren tarina.

Näyttely on Tornionlaakson museon, Naisliiton Tornion yhdistyksen ja Ammattiopisto Lappian yhteistyönäyttely. Se on osa Tornionlaakson museon 'Vårt gemensamma museum – Meän museo' -juhlavuotta. Vuonna 2024 juhlistetaan museon 10-vuotista historiaa Tornion ja Haaparannan yhteisenä museona ja samalla museon 110. toimintavuotta. Naisten Ääni -näyttely on Torniossa 2.6.2024 saakka. Sen jälkeen se lähtee kiertämään Tornionlaakson museon toiminta-alueen kuntiin, Simosta Muonioon.

Lauantaina 6.4.2024 kävimme Kemin Teatterissa yhdessä SNL Oulun yhdistyksen jäsenten kanssa. 'Revyttelimme' 'Pohjolan mieletön historia' -esityksen tahdissa. Esityksen jälkeen sammutelimme nälkäämme Cafe & Bar Ankkurissa.

Elämäkertatyöpaja

Tornionlaakson museon johtaja Titta Kallio-Seppä toivottaa Marita Pohlsin ja osallistujat tervetulleeksi luennolle ja työpajaan.

SNL Tornion yhdistyksen **Minna Canth -tapahtuma**, FT **Marita Pohlsin** luento ja työpaja la 11.5.2024 klo 14 - 17.30 olivat myös osa Tornio -päivien (11.-19.5.2024) ohjelmaa sekä Tornionlaakson museossa olevaa Naisten Ääni -näyttelyä. Maritan luennon otsikko oli 'Thanat ja arvostetut äidit. Tarinoita äideistä Naisten Äänessä'. Luennon voi kuunnella osoitteessa:

https://www.youtube.com/results?search_query=tornionlaakson+museo

Tornion yhdistyksen lukupiiriläisiä. Etualalla keskellä väitöskirjatutkija Laura Tammilehto Tampereen yliopistosta.

Luennon jälkeen Marita Pohls ohjasi pienoiselämäkertatyöpajan: 'Minun äitini, mummoni, tätini...'. Työpajassa harjoitelimme kirjoittamaan pienoiselämäkertoja. Kirjoitimme 10 lauseen tarinan äidistä tai jostakin muusta itselle tärkeästä ihmisestä, ohjeella "Lauantai-iltapäivänä klo 17; tarina sisältää mukanaasi tuoman esineen, kuvan; käytä tarinassa kolmea valitsemaasi sanaa". Syntyi hauskoja ja koskettaviakin tarinoita. Muistelu oli hauskaa ja tärkeää.

Tulevia tapahtumia Torniossa

Tuomiorovasti, kirjailija Satu Saarinen: "Annikin sota ja rauha" -teos 28.5.2024 klo 17.00. Esitys järjestetään yhteistyössä Tornion kirjaston kanssa, kirjaston tiloissa. Tilaisuudessa on esillä myös SNL:n Kansalaisaloite -hanke "Kunnille velvollisuus järjestää digitukea julkisena palveluna".

Kulttuurimatka Wanhaan Raahen la 29.06.2024

Lähdemme kokemaan Wanhan Raahen Avoimet pihat ja puutarhat sekä Raahen Pekanpäivät yhdessä Oulun yhdistyksen jäsenten kanssa. Lounastamme Langin kaupahuoneella, tutustumme oppaan kera Soveliuksen taloon ja teemme 'Frouvat ja fröökynät' -kierroksen. Omatoimisesti tutustumme Praatissa olevaan Naisten ääni -näyttelyyn ja mm. Pekanpäivien markkinahumuun.

Teksti: Kaisa Lauri
Kuvat: Telma Hihnala

VAASAN SUOMALAINEN NAISKLUBI

Liesitalo täyttää 50 vuotta

Vaasan Suomalaisen Naisklubin esiätien, ahkerien, toiminnan naisten idearikkauden, aloitteellisuuden, peräänantamattomuuden, yhteenkuuluvuuden sekä hengen palon hedelmien tuloksena voimme tänä keväänä viettää Kauppapuistikko 4:n eli **Liesitalon** pihapiirissä talomme 50-vuotisjuhlia. Klubin toiminta alkoi 106 vuotta sitten samassa osoitteessa Nuija Oy:n kiinteistössä vuokrahuoneistossa.

Alusta alkaen klubin mottona oli **”yhteiskunnan hyvinvointi lähtee kotien hyvinvoinnista”**. Tämä on hyvin ajankohtainen tänäkin päivänä.

Alkuvaiheen tärkeimmäksi tavoitteeksi asetettiin tyttöjen kouluttaminen. Klubi päättikin kokouksessaan 7.5.1919 perustaa Vaasaan kotitalouskoulun ja käsityökoulun. Tavoite oli pienelle klubille kunnianhimoinen, mutta tarmokkaan työn tuloksena perustamislupa talouskoululle saatiin valtioneuvostolta 1.9.1920. Toiminta alkoi vauhdikkaasti. Useana vuotena kaikkia hakijoita ei voitu ottaa. Tilojen käytyä ahtaaksi Naisklubin naiset päättivät vuonna 1932 rakentaa oman koulurakennuksen uutta talouskoulua varten. Koulu pääsi muuttamaan 13.11.1934 uuteen koomeaan taloon.

Talouskoulu Vaasan Naisklubin ylläpitämänä päättyi keskiasteen koulutuksen uudistumisen myötä 1989. Koulutoiminnan loputtua koulukiinteistö siirtyi Vaasan kaupungin omistukseen. Rakennus seisoo edelleen ylväänä Liesitalon pihapiirissä.

Vanhusten hyvinvointi on alusta lähtien ollut naisklubin tavoite ja suuri haave. Jo vuonna 1928 Hilja Vestberg teki aloitteen oman kukkasrahaston perustamisesta tavoitteena rakentaa koti vanhoille, yksinäiselle ja turvattomille naisille.

Rahasto perustettiin 1929 ja nimeksi tuli Vanhainkoti Lieden rahasto. Kerho lehdessä taloa mainostettiin:

Haavekuva:

Mitä nään ma?

Tuo kangastusta varmaankin.

Noin komee uusi talo Vaasassa.

Mi mahtaakin se olla?

*No tuotakos et vielä tiedä,
se vanhainkoti Liesi on.*

Liesitalo pihan puolelta. Kuva Kirsi Sand

Jäsenet olivat päättäneet tehdä kaikkensa yhteisen haaveensa Liesitalon eteen. Vireillä oli jatkuva arpajaisten järjestäminen, juhlia, ohjelmallisia illanviettoja, myyjäisiä, muotinäytöksiä, tanssiaisia, kirkkokonsertteja. Mittaamattoman suuri ja sinnikäs toiminta varojen keräämiseksi vanhusten talon rakentamiseen jatkui vuosikymmeniä. Vihdoin 14.11.1973 juhlittiin Liesitalon harjannostajaisia ja talo valmistui 1974 osoitteeseen Kauppapuistikko 4. Talossa on 42 huoneistoa.

Ystäväpiiri kokoaa asukkaat yhteisiin kahvihetkiin

Asunnot on vuokrattu ensi sijassa varttuneiden naisten kodeiksi. Klubi pyrkii huolehtimaan myös

asukkaiden hyvinvoinnista. Vuodesta 2011 lähtien on toiminut **Ystäväpiiri**. Idean äiti ja piirin kantava voima on **Pirkko Koskiahde**. Talon asukkaille järjestetään kerran kuukaudessa klubin huoneistossa ohjelmallinen kahvi- ja rupatteluhetki. Minna Canthia lainaten tätä voidaan kutsua ”Pirkon salongiksi”.

Meneillään oleva vuosi aloitettiin menneitä muistellen leikkisästi kisaillen.

Helmikuussa Ystäväpiirissä kuunneltiin vakavana 1866–1868 nälkävuosia koskevaa esitystä. Huomionarvoista on, että nälkävuosia ei ole juurikaan muisteltu, vaikka väestöstä menehtyi 10 prosenttia. Kyseessä oli pahin katastrofi 300 vuoteen. Nälkävuosien perussyöt olivat väestön voimakas kasvu, runsas alkoholin väärinkäyttö, holtiton velkaantuminen ja laukaisevana tekijänä hyvin epänormaalit sääolot.

Maaliskuussa kuultiin arvokkaasta diakoniatyöstä, jota Vaasassa on tehty 120 vuotta.

Vapunaaton Ystäväpiiri kokoontui iloisissa tunnelmissa hattujuhliin. Kukin oli löytänyt päähänsä ihastuttavan hatun. Ohjelmassa oli Ritva Käräjämäen säestämiä keväisiä yhteislauluja ja klubin runonlausujien esitys. Tarjoiluna oli simaa ja munkkeja.

Kevätkausi päättyy kesäkuun alussa **Liesitalon 50-vuotisjuhlaan**, jota vietetään asukkaiden kanssa

Vappuaatto Liesitalon Ystäväpiirissä hattujuhlan merkeissä. Kuva Kirsi Sand

pihapiirissä Suomen lipun liehuessa menneitä muistellen ja kahvipöydän herkkuja nauttien. LauluLiisat-kuoro esiintyy.

Ystäväpiirin lisäksi Liesitalon "Lukuleidit" kokoontuvat kerran kuukaudessa Ritva Vainion johdolla keskustelemaan asukkaan valitsemasta kirjasta. Klubin huoneistossa kokoontuu niin ikään kerran kuukaudessa keskustelukerho Regina Aholan ja Ritva Lesosen johdolla.

Esiäitien onnistunut ja monipuolinen rahankeruu, yhdessä tekeminen ja innostus ovat asioita, joista on syytä ottaa opiksi tänäkin päivänä. Naisklubin jäsenillä on vahva usko ja luottamus, että toiminta elää ja kuokoistaa Toiminta "ei vain ota, vaan se myös antaa suunnattomasti".

Teksti: Marjatta Björknäs

Iloiset vohvelinpaistajat Ruukinkartanon palvelutalossa. Kuva Kirsi Sand

Loppukevään muuta toimintaa

Naisliiton Saavutettavuus-ryhmä ja muutamat Naisklubin edustajat olivat kampanjoimassa 10.-11.5. Naisliiton kansalaisaloitteesta Vaasan torilla. Reipas merituuli puhalsi, mutta onneksi oli aurinkoista ja poutaa koko päivän!

Naisklubilaiset ovat jatkaneet vierailujaan kahdessa vaasalaisessa vanhusten palvelutalossa. Viimeksi 14.5. klubilaiset paistoivat asukkaille vohveleita Ruukinkartanon palvelutalossa. Vohvelikesteillä viihdytti LauluLiisat-kuoro menneiden vuosikymmenien viihdesävelillä.

Kevään viimeinen jäsentilaisuus on 27.5. Vanhassa Vaasassa. Projektinjohtaja Heidi Hummelstedt kertoo alueen vanhasta historiasta ja ajankohtaisista Korsholman vallien kaivauksista ja niiden tämänhetkistä tuloksista.

Kirjasto tiedottaa!

Naisliiton kirjaston uutuuksia.
Kuva Raili Ilola

Naisliiton kirjaston kirjat ovat remontin jälkeen hyllyissä oikeilla paikoillaan. Kirjastotyöryhmä kiittää Helsingin yhdistyksen vapaaehtoisryhmää! Liitto tarjoaa täytekakkukahvit ryhmälle!

Vielä yhteenvetona, että kirjasto käsittää seuraavat kokoelmat:

- **Vilkemaan kokoelma** (916 kpl),
- **Marta Kaukosen feministikirjallisuuskokoelma** (458 kpl)
- **SNL:n kokoelma** (1111 kpl) sekä **käsikirjasto** (134)

Yhteensä 2619 nidettä (tilanne 31.12.2023).

Kirjastoon on ostettu uusia tietokirjoja jäsenille lainattavaksi:

- * Satu Saarinen: Annikin sota ja rauha
- * Anna-Riikka Carlson: Rakas Eeva Kilpi, Nämä juhlat jatkuvat vielä
- * Helmi Gulin: Palava sielu; Piirteitä Hedvig von Haartmanin elämästä

* Anne Helttunen ja Annamari Saure: Kynällä raivattu reitti – Suomalaisia kirjailijainaisia

Kiiinnostava blogi uutuuksista

Lue Naisliiton sivulta himolukija **Tuulikki Ritvasen** blogi!

"Rakas Eeva Kilpi, Nämä juhlat jatkuvat vielä!" Oikean mansikkapainan löysin, kun sain luettavakseni Anna-Riikka Carlsonin kirjoittaman kirjan Eeva Kilvestä. Kirja oli nautintoa alusta loppuun.

Kirja on lainattavissa liiton kirjastossa! Blogi löytyy osoitteesta: <https://suomalainennaisliitto.fi/index.php?k=226263>

Tavataan kirjojen parissa!

Eeva-Liisa, Pirkko, Raili, Tuula ja Tuulikki

Adressin kansikuva: Hans Björknäs

Onnittelut, tervehdykset, osanotto suruun

Opetusneuvos Hilja Vilkemaan Stipendisäätiön

ADRESSEILLA

Kolme kansikuva-aihetta: vaaleanpunainen kukka-aihe (kuvassa), punainen ruusu, lummelampi.

Adressin hinta: 10 € / kpl. Yhdistykset voivat tilata adresseja ja myydä niitä jäsenilleen.

Myös yksittäinen jäsen voi tilata adressin.

Tilaukset osoitteella:

toimisto@suomalainennaisliitto.fi

SUOMALAISEN NAISLIITON TURVALLISEN TILAN PERIAATTEET 2024

Toimimme turvallisen tilan periaatteiden mukaisesti järjestämismme tilaisuuksissa, kokouksissa ja sähköisessä viestinnässä (sposti ja some).

- **Anna tilaa.** Pyri huolehtimaan siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun. Älä jyrää muiden mielipiteitä ja anna myös muille puheenvuoroja. Kunnioita myös toisen yksityisyyttä ja käsittele arkoja aiheita kunnioittavasti.

- **Kuuntele ja opi.** Ota vastaan uudet aiheet, henkilöt ja näkökulmat ennakolluulottomasti. Suhtaudu jokaiseen vastaantulevaan asiaan ja tilanteeseen mahdollisuutena oppia uutta ja kehittyä.

- **Älä pilkkaa,** ivaa, halvenna, sysää syrjään tai nolaa ketään puheillasi, käytökselläsi tai teoillasi. Pidättäydy ulkonäön arvostelusta, juoruilusta ja stereotyyppien ylläpitämisestä.

- **Älä tee oletuksia** ulkonäköön tai toimintaan perustuen. Älä tee oletuksia kenenkään seksuaalisuudesta, sukupuolesta, kansallisuudesta, etnisyydestä, uskonnosta, arvoista, sosioekonomisesta taustasta, terveydestä tai toimintakyvystä.

- **Kunnioita** toisen henkilökohtaista fyysistä ja psyykkistä tilaa. Kunnioita itsemääräämisoikeutta. Älä koske toista kysymättä lupaa. Muista, ettet voi tietää toisen rajoja kysymättä niitä. Pyydä tilaa myös itsellesi tarvittaessa.

- **Pyydä anteeksi,** jos olet loukannut tahallisesti tai tahattomasti muita.

MoniNaista - Kulttuurivinkkejä ja tapahtumia Yhdistykset vinkkaavat kotiseutunsa kulttuuritapahtumista

HELSINKI

Tärkeää Helsingin keskustassa kesällä kulkeville! Metroliikenne keskeytyy kokonaan Rautatien metroaseman kohdalla 3.6.–1.9., ja Rautatien metroasema on tuon ajan suljettu. Metro kulkee itään Kaisaniemestä Helsingin yliopiston asemalta ja länteen Kampin asemalta. Helsingin yliopiston ja Kampin välisellä noin kilometrin osuudella kulkevat raitiovaunut.

Helsingissä liikkumista helpottaa HSL-sovellus <https://www.hsl.fi/liput-ja-hinnat> -sovellus, josta näkee myös muut remonttitoimien vuoksi ajoittain suljettavat metroasemat.

Helsingin yliopiston metroasemalta maanpinnalle tullessa kannattaa pistäytyä laajan valikoiman Rosebud kirjakaupassa, joka sijaitsee Helsingin yliopiston pääkirjaston Kaisatalon 1. krs:ssa.

Kaisaniemestä löytyy myös tietokonevapaa (!) kahvila Cajsan Helmi, <https://teehelmi.fi/cajsan-helmi/>.

Osin 1800-luvun alkuvuosilta peräisin ole- vassa rakennuksessa toimi aiemmin ravintola Kaisaniemi 1827–2019. Uusi yrittäjä on tehnyt kunnostusta ja sisustusta pieteetillä yhdessä Museovirastonkin kanssa; todellisia jalokiviä ovat Topeliuksen sali, Snellmanin ja Mannerheimin kabinetit.

Cajsan Helmi

Tall Ships Races – suuret purjelaivat saapuvat Helsinkiin 4.–7.7.2024. Tapahtuma tuo Helsinkiin kymmeniä näyttäviä purjealuksia miehistöineen, ks. <https://tallshipsraceshelsinki2024.fi/>

Torstain 15.8. Taiteiden yö avaa perinteiset Helsingin Juhlaviikot, jonka ohjelmistossa on jokaiselle jotakin

15.8.–1.9.2024, ks.

<https://helsinkifestival.fi/>

Pohjoismaiden suurin muotoilu- ja arkkitehtuurifestivaali Helsinki Design Week 6.–15.9.2024, ks.

<https://helsinkidesignweek.com/design-week/>. Osana festivaalia on ikoninen Design Market -myyntitapahtuma Kaapelitehtaalla 7.–8.9.2024.

Omatoimisia kävelyreittejä Helsingissä:

<https://www.myhelsinki.fi/fi/n%C3%A4e-ja-koelaktiviteetit/omatoimisia-k%C3%A4velyreittej%C3%A4-helsinkiin>

HÄMEENLINNA

Juice-musikaali Suomen Kesäteatterissa Valkeakoskella. Kuva Suomen Kesäteatteri

Kesäkuukaudet ovat Hämeenlinnan lähialueella täynnä kulttuuria laidasta laitaan.

Musiikkijuhlat Iitalassa 16.-18.6. ja Hauholla 3.-6.7. 2024.

Kesäteatterit: Valkeakoskella Suomen Kesäteatterin tuottama Juice-musikaali ja Sappeessa musikaali Matti Esko, Rekkamies. Hämeenlinnassa esitetään Elämältä kaiken sain, musiikkikomedia Pepe Willbergin hittien kajahtaessa 25.6.-17.8. 2024,

Paikalliset harrastajateatterit tarjoavat mukavaa ohjelmaa kesäiltojen iloksi. Mm. Hausjärvellä Miinan Monttu esittää komedian Kekkonen - syntymästä kuolemattomuuteen ja Tuuloksen kesäteatterikomedia on nimeltään Huutokauppa.

Perinteinen kesätapahtuma Hämeenlinnassa on LinnaJazz 26.-28.7.2024, jossa kuullaan suomalaista ja kansainvälistä huippujazzia. Muita tapahtumia ovat mm. Lasten taidefestivaali Hippalot elokuussa sekä Hämeen keskiaikamarkkinat 16.-18.8.2024.

JYVÄSKYLÄ

Jyväskylän seutu tarjoaa lukematomia kesätapahtumia. Makupalajoja ovat muun muassa:

Toivakan kamarimusiikkifestivaali
13.-16.6.2024

Esiintyjinä mm. sopraano Piia Komsi ja Toivakan oma tähti, Arja Koriseva.

Jyväskylän Kesä 3.–9.7.2024 on pohjoismaiden vanhin yhtäjaksoisesti järjestetty kaupunkifestivaali. Se tarjoaa laajan kirjon ohjelmaa: teatteria, taidetta ja monipuolisia konsertteja. Vuoden 2024 festivaalin teema on empatia.

Osana Jyväskylän kesää vietetään myös Puistojuhlaa 4.-5.7.
<https://jyvaskylankesa.fi/info/>

Joutsan joutopäivät 6.7. -7.7. Joutsan talomuseon alueella.
52-vuotiailla Joutopäivillä on luvassa on mm. paikallistuotteiden markkinat, perinnenäytöksiä, musiikkia kisailuja ja lohjelmaa lapsille..

Kansainvälinen Alvar Aalto -symposium 2.-23.8. 2024 Jyväskylä / virtual Symposium pohtii, mikä on arkkitehtuurin painoarvo, jos koko planeettamme tulevaisuus on vaaka-laudalla. Mikä on arkkitehtuurin ja suunnittelijan rooli ympäristökriisien, katastrofien ja poliittisen kuohunnan keskellä?
<https://www.alvaraalto.fi/megatapah-tuma/alvar-aalto-symposium-2024/>

Valon kaupunki –tapahtuma
26.-28.9.2024

Jyväskylä tunnetaan Valon kaupungina: kaupungissa on yli sata pysyvää valaistuskohdetta, kuten siltoja, maamerkkejä ja taideteoksia. Upeita valaistuskohdeita ihastellaan syksyisin vuosittaisessa Valon kaupunki -tapahtumassa.

Valon kaupunki -tapahtuma valaisee siltoja ja rakennuksia.

OULU

Ernest Lawson Koivurannan stand up -kesässä . Koivurannan kahvila 8.6.2024

Teltoa suojaa viikonlopputapahtumia sateilta koko kesän 7.6. - 30.8.2024.
<https://www.koivurannankahvila.fi/>

Hupisaarilla kesäteatteria
27.6.-5.7.2024

ASEMA-kollektiivi:

Eläintila – eläinten vallankumous.

George Orwellin Eläinten vallankumous -pienoisromaanin pohjalta.
www.lippu.fi

Bättre Folk -festivaali

Uuteen musiikkiin erikoistunut ikoninen hipsterifestivaali Hailuodossa 12.-13.7.2024

<https://www.battrefolk.fi/>

Kuva: Oulun Teatteri

Roy Clarken kirjoittama hersyvä komedia POKKA PITÄÄ
Ensi-ilta Oulun teatterissa
12.10.2024

<https://oulunteatteri.fi/naytelma/pokka-pitaa/>

ERIKOISKONSERTTI

Jos rakastat – unohtumaton Kaj Chydenius 16.-17.10.2024

Oulu Sinfonian kanssa esiintyvät mm. Kaj Chydeniuksen pojat Jussi ja Kalle.

<https://oulusinfonia.fi/konsertit/jos-rakastat-unohtumaton-kaj-chydenius/>

TORNIO

41th Kalottjazz & Blues -Festival
27.-29.6.2024 Tornio-Haparanda

<https://www.kalottjazzblues.net/fi/>

Easy Living In Kemi -festivaali

11.-14.7.2024. Unohtumaton viikonloppu täynnä musiikin ja kulttuurin elämyksiä. <https://www.facebook.com/easylivinginkemi/>

Twin City Festival eli Twinkkarit

19.-20.7.2024 Aineen Puiston lava, Tornio. Esiintyjinä mm. Haloo Helsinki, Katri Helena ja moni muu

kotimainen tähtiartisti. Liput Prismoista ja Ticketmasterista.

Peräpohjolan markkinat

30.-31.08.2024

Historiallinen käsityöläismarkkina- ja elämystapahtuma Torniossa, aikakauden ympäristössä. Markkina-alueelle on vapaa pääsy.

VAASA

Merenkurkun saaristo ja Ruotsin Korkearannikko muodostavat yhteisen maailmanperintökohteen Unescon listalla. Alueella näkyvät jääkauden jäljet ja edelleen jatkuva maankohoaminen. Aja Raippaluodon komean sillan yli ja ihaile merestä kohoavia De Geerin moreeneita Björköbyn Saltkar-näkötornista.

<https://www.vaasa.fi/koe-ja-nae/merenkurkku/>

Ilmajoen Musiikkijuhlien ohjelmassa:

Armi Ratian elämästä kertova ooppera **ARM** 7.-16.6.2024. Ohj. Heta Haanperä, musiikin johto Kaapo Ijas. Myös runsaasti erilaisia konsertteja
<https://www.musiikkijuhlat.fi/>

Korsholman Musiikkijuhlat

24.-31.7.2024.

<https://www.korsholmmusicfestival.fi/>

Tove Teuvalla -ooppera 3.-11.8.2024

Korsholman Musiikkijuhlien ohjelmassa, kantaesitys Teuvan kirkossa. Ohj. Jorma Uotinen, musiikin johto Anna-Maria Helsing.

Vaasa Festival 1-3.8.2024

Korkealuokkainen festivaali täynnä tähtiesiintyjä, Vaasan sisäsatamassa merenrannan ja kauniin puiston ääressä. <https://vaasafestival.fi/>

Masteroff - Kander – Ebb: **CABARET** Musikaali, ensi-ilta 12.9.2024 Vaasan kaupunginteatterissa.

Ohjaaja ja koreografi: Reija Wäre, kapellimestari Sauli Perälä

<https://www.vaasa.fi/koe-ja-nae/kulttuuria-vaasassa-ja-seudulla/vaasan-kaupunginteatteri/>

Kuva Vaasan kaupunginteatteri

